

URE AJI ZA PRE IŠ AVANJE VODA

Esmer Delibaši

Regeneracija d.o.o.

Sažetak: U radu je dan prikaz ure aja za pre iš avanje zauljenih voda (Aquareg), bioloških ure aji za pre iš avanje sanitarno fekalnih voda (SBR), bio filtera, prepumpne stanice, cisterne, reviziona okna. Bitno je napomenuti da je Regeneracija d.o.o. u Bosni i Hercegovini lider u mostovskoj odvodnji. Neki od proizvoda prikazani su u prilogu sa kratkim opisom i fotografijama sa mjesta gdje su ugra eni.

Klju ne rije i: ure aji za pre iš avanje voda

WATER TREATMENT DEVICES

Abstract: The paper gives an overview of devices for treatment of oily water (Aquareg), biological devices for treatment of sanitary sewage (SBR), bio filters, repump stations, tanks, manholes. It is important to emphasize that Regeneracija d.o.o. is the leader in bridge drainage in Bosnia and Herzegovina. Some of the products are shown in the attachment with brief descriptions and photographs from places where they are installed.

Key words: water treatment devices, Regeneracija

1. UVOD

Kompanija "Regeneracija d.o.o." Velika Kladuša osnovana je 2005. godine. Osnovna djelatnost je proizvodnja i instaliranje ure aja za pro iš avanje otpadnih, oborinskih i industrijskih voda, te izrada vodovodnih sistema. Do danas je kompanija proširila svoju djelatnost na odvodnju puteva i mostova. Zapošljava 60 radnika koji predstavljaju jedan mlađi i poletan tim koji u svom tehnološkom procesu primjenjuju sve inovacije iz ove oblasti, postižući i respektabilnu produktivnost i kvalitet svojih proizvoda i usluga. Svi radni procesi do finalne izvedbe su popraveni sistemom upravljanja kvalitetom EN ISO 9001 koji je uveden 2008. a recertificiran 2012. Zaštita i unapređenje okoliša i prirodnih resursa se provodi primjenom normi EN ISO 14 001 koji je uveden kao integrirani sistem upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša 2012. Svi proizvodi prilikom isporuke i ugradnje posjeduju predviđene ateste, upustva za rukovanje i održavanje.

Osobine:

- Bosanskohercegovački proizvod;
- dugi životni vijek;
- nisu osjetljivi na niske i visoke temperature;
- velika statička nosivost;
- dugotrajna postojanost i mala istrošenost;
- izuzetna hemijska postojanost;
- širok proizvodni program;
- industrijska proizvodnja;
- jednostavno održavanje;
- odličan omjer cijene i kvaliteta.

2. SBR_REG

SBR_REG je uređaj za biološko pročišćavanje sanitarno fekalne vode iz WC-a, kupaonica, kuhinja i sličnih izvora onečišćenja u kućanstvu, poslovnim zgradama i ugostiteljskim lokalima. Pročišćena voda može se odvesti u procjednicu ili u površinsku vodu. Prilikom projektiranja uređaja polazilo se od dnevne potrošnje vode od 150 litara po osobi (prosječna dnevna potrošnja vode u pojedinim kućama i u EU iznosi 120 do 150 litara vode po osobi).

Uređaji za prečišćavanje voda

Slika 1. SBR REG 1000 ES Butila Sarajevo

Napomena: U armiranom poliesteru pravimo Biološke uređaje (SBR) do 3 200 ES (ekvivalent stanovnika), a do 50 000 ES u betonu. Tablica u prilogu.

Slika 2. SBR REG 150 ES Ostrožac-Jablanica

3. HVATA ULJA, AQUAREG NG

Hvata ulja, Aquareg NG sprečava da ulje, benzin, dizelsko gorivo, maziva, loživo ulje i neke druge tvari isti u u prirodni okoliš jer pročišćena voda iz Aquarega NG ne sadržava više od 5mg lakihih tekućina po IL vode.

Takva pročišćena voda može se prema važećim EU i BiH normama ispuštiti na slobodne površinske vode ili drugi recipijent.

Potrebna veličina hvata ulja određuje se u skladu sa zahtjevima norme BAS EN 858-2.

Proračun uređaja je napravljen za Q krit. 200 lit/s ha.

Obavljeni su svi izračuni i propisane provjere.

Prednosti uređaja su slijedeće:

Ugradnja Separatora ulja je lagana i nije potrebno betoniranje stranica uređaja niti bilo kakvi drugi betonski radovi osim u slučaju prisustva podzemnih voda potrebno je betonirati podložnu plohu za sidrenje (vezanje) uređaja. Tako da nije potrebno puniti uređaj vodom kod ugradnje.

Slika 3. Ugradnja separatora ulja G. Prelaz Klobuk-Zupci

Uređaji za prečišćavanje voda

Slika 4. Separatori ulja, Autoput Banja Luka

Slika 5. Aquareg NG 500, između ostalih separatora tipa Regeneracija, je ugrađen na Mahovljanskoj petlji jula 2012., kao dionici autoputa Banja Luka - Dobojski i Banja Luka - Gradiška. Na projektu Mahovljanske petlje izgrađeno je sedam objekata, odnosno mostova i nadvožnjaka različite dužine. Mostovsku odvodnju na 5 mostova je takođe radila Regeneracija d.o.o.

Ugradnja:

Separator lakih tekućina ugrađuje se u blizini izvora one ili ene vode. Separatori se u pravilu ukopavaju, mogu biti samostojeci, ne savjetuje se ugradnju u zatvorenom prostoru. Ukopani separatori mogu biti izvedeni za provozne ili neprovozne površine. Separator lakih tekućina mora biti dostupan za održavanje i pražnjenje. Potrebno je обратити pozornost na to da lake tekućine ne isti u iz separatora.

Dobar dio proizvodnje se svodi na proizvodnju domaćih, vodonepropusnih **revizionih okana** (šahtova), sa integrisanom kinetom do pola dolazne cijevi.

Okna se koriste u kanalizacionim sistemima za gravitacijsku odvodnju voda iz kućanstava, oborinskih voda i otpadnih voda iz industrijskih pogona. Reviziona okna omogućavaju prozračivanje, iščuvanje, održavanje i pristup kanalizacionim cijevima. Najčešći su polumontažna kružna okna, koja pored izvrsne mogu nositi vodonepropusnosti, male težine i jednostavne ugradnje odlikuje i pristupa na cijena. Regeneracija u svom širokom proizvodnom programu na izbor nudi veliki broj različitih vrsta i posebnih izvedbi revizionih okana.

Slika 6. Proizvodni pogon-Reviziona okna

Ugradnja:

Reviziona okna mogu se ugraditi kao provozna ili neprovozna. Kod ugradnje okana od polimernih materijala nema ograničenja. Na zelene površine i površine namijenjene pješacima i biciklistima ugrađuju se neprovozna okna. To su okna manje nosivosti i s poklopcom s betonskim prstenom. Okna za provozne površine mogu podnijeti osnovne opterećenja do 600 KN (provozne površine s osobnim vozilima i najteži teretnim vozilima), odnosno okna za zračne luke do 900 KN. Poklopac i rasteretni prsten na vrhu okna za provozne površine prenose opterećenje vozila na nasipni materijal uz okno.

Uređaji za prečišćavanje voda

Slika 7. Reviziona okna- Biha

Slika 8. Mastolov i Prepumpna stanica – Sarajevo

Kod gradnje kanalizacionih vodova, za ispumpavanje otpadnih voda predviđaju se pumpne stanice. Otpadnu vodu je potrebno ispumpati radi izjednačavanja visinskih razlika ili zbog prevelike udaljenosti u slučaju premalenog pada. Pumpna stanica obuhvata: okno, potopne centrifugalne pumpe, razinske sklopke, protupovratni ventil, ventil za zatvaranje, tlačni cjevovod, ljestve, platformu, zaštitnu rešetku i poklopac.

Slika 9. Industrijske otpadne vode- BYPASS

Na dionici autoputa koridora Vc ima veliki broj mostova koje se uradila Regeneracija, za što smo lideri u Bosni i Hercegovini. Svi fazonski elementi su realizirani od strane tima Regeneracije. Pored navedenog koridora mostovsku odvodnju smo radili i na niz mostova širom Bosne i Hercegovine. Neki od mostova su prikazani u nastavku.

Uredaji za prevoz iščavanje voda

Slika 10. Odvodnja mostova

Slika 11. Petlja Butila Sarajevo- odvodnja mostova

Uređaji za prečišćavanje voda

Slika 12. R MIX-Kravice-Bija a (uređaj za zimsko održavanje ceste, na bazi miješanja soli i vode)

Slika 13. ZEPS Zenica

PRORAČUN EBS (PE) - EKVIVALENTNI BROJ STANOVNIKA

RED.BR.	VRSTA OBJEKTA	JEDINICA	POTROŠNJA	OPTEREĆENJA	EBS (PE)
1	Kuća, stan, internat	Osoba	150 lit/dan		0
2	Hotel	Uposleni	50 lit/dan		0
		Krevet	300 lit/dan		0
3	Bolnica - starački dom	Uposleni	50 lit/dan		0
		Krevet	450 lit/dan		0
4	Kamping-šator	Osoba	75 lit/dan		0
5	Kamping-kampkućica	Osoba	150 lit/dan		0
6	Javni bazeni	Kupača	30 lit/dan		0
8	Trgovački centri u gradu	Uposleni	50 lit/dan		0
		parkirno mesto	25 lit/dan		0
9	Trgovački centri van grada	Uposleni	50 lit/dan		0
		parkirno mesto	20 lit/dan		0
10	Biroi	Uposleni	50 lit/danu		0
	Proizvodnja sa turiranjem	Uposleni	75 lit/dan		0
	Proizvodnja bez turiranja	Uposleni	50 lit/dan		0
11	Restoran	Uposleni	50 lit/dan		0
		Gost	75 lit/dan		0
12	Fast fud	Uposleni	30 lit/dan		0
		Gost	10 lit/dan		0
13	Kafe bar	Uposleni	50 lit/dan		0
		Gost	15 lit/dan		0
14	Pab, diskoteka, nočni klub	Uposleni-Gost	50 lit/dan		0
15	Prezentacijske sala, kino	Sjedalo	15 lit/dan		0
16	Sportski teren	Gledatelja	15 lit/dan		0
		Takmičara	35 lit/dan		0
17	Vrtić	Djece-uposleni	45 lit/dan		0

4. LITERATURA

www.regeneracija.ba